

[Ragnhild Andersen.]

lun rede til sine børn og ikke magter det, kan årsagen til, at hun ikke klarer det, føres tilbage til økonomisk afsavn og utryghed i hjemmet. Det levende liv fortæller, at på trods af den lovgivning, der er gennemført, og som ministeren lige nu har omtalt, er antallet af børn, der af børneværnet må fjernes fra de enlige mødre, i de senere år blevet forholdsvis større end antallet af børn, der fjernes fra hjem, hvor der er to forsørgere. Det levende liv fortæller også altfor hyppigt om enlige mødre, der kapitulerer overfor vanskelighederne og begår et fortvivlelsens selvmord og i nogle tilfælde tager et barn, i andre tilfælde flere børn med sig i døden. Det er ikke dagligdags begivenheder; de fleste fører kampen videre for at løse problemerne, men det er dog begivenheder, som er tilbagevendende, og som ryster os, hver gang vi læser om dem.

Dette bør tvinge ethvert medmenneske — og altså også ethvert medlem af det høje ting — til at overveje, omulykkerne ikke ville være undgået, hvis vi havde haft en mere betryggende lovgivning. Det er min bestemte opfattelse at havde en sådan moder, der har kapituleret overfor vanskelighederne og fortvivlelsen, levet under trykke kår, haft en bedre lejlighed, havde hun ikke behøvet at slide så meget på sig selv og på børnene, ville det i de fleste tilfælde være gået hende og børnene bedre. Der er grund til — og det tror jeg forøvrigt alle her i det høje ting er klar over — at beundre de mødre, som magter den vanskelige opgave at sidde alene med et eller flere børn og uselvsk og opslidende løse opgaven sådan, at deres børn får en uddannelse på lige fod med andre børn. Men der er endnu mere grund til at stille det spørgsmål, om ikke lovgivningen bør give alle mødre sådanne betingelser, at de kan få tryghed og gode kår og komme til at magte opgaven.

I en betænkning, der i 1953 blev afgivet af en af Danske Kvinders Nationalråd og Dansk Kvindesamfund nedsat kommission, betitlet „Den enlige moder“, siges det et sted, at det er rystende at læse de beretninger, enlige mødre selv har givet om deres vanskeligheder. De har selv givet disse beretninger ved en undersøgelse af

deres vilkår, som er foretaget i Københavns, Aarhus og Hjørring kommuner. I betænkningen gengives nogle få af disse rystende skildringer; jeg skal ikke gengive dem her, skønt der kunne være grund til at gøre folketinget bekendt med, hvad man her har oplevet, men de er rystende. Betænkningen er underskrevet af en række fremtrædende kvinder, også af medlemmer af folketinget og af den høje regering, nemlig den højtærede handelsminister fru Lis Groes og det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, foruden af andre kendte og fremtrædende kvinder i det danske samfund.

Kommissionen stiller forslag om en lang række forbedringer. Den nøjes ikke med at foreslå indtægtsgrænserne ændret, nej, den foreslår en lang række andre foranstaltninger til gavn for enkerne og de enlige mødre. Man nøjes endda ikke med, som mit parti gør det her, at foreslå indtægtsgrænserne forhøjet til sygekassegrænserne, en forhøjelse, som den højtærede socialminister fandt altfor stor. Nej, i betænkningen foreslår man, at disse indtægtsgrænser helt afskaffes. På side 149 siger man sammenfattende — jeg beder om tilfælde til nogle citater —:

„Kommissionen må derfor mene, at alle enlige mødre burde have adgang til at få normalbidraget udbetalt af det offentlige, så de i det mindste vidste, at dette beløb indkom regelmæssigt, hvilket vil sige, at indtægtsgrænsen ophæves.“
Betænkningen, der — og det er jeg glad for at kunne sige — har et medlem af regeringen, den højtærede handelsminister, som anbefaler, går altså ind for helt at ophæve indtægtsgrænserne, og det gøres også med den motivering, at det på den ene side nok vil koste penge, men at man på den anden side vil spare al den administration, som er fornøden ved en bibeholdelse af indtægtsgrænserne.

Jeg vil gerne fremhæve, at mit parti er helt enig med kommissionen i den betragtning, at det ville være rimeligt, om indtægtsgrænserne helt bortfaldt og administrationen blev sparet. Det blev i marts 1953 af socialministeriet beregnet, hvor meget det ville koste helt at ophæve indtægtsgrænserne, og på daværende tidspunkt — da var bidragene mindre, end de er i dag, det skal erkendes — regnede